

Јосип Ости
СИТЕ ЉУБОВИ СЕ НЕОБИЧНИ

Културна установа Блесок

ЕДИЦИЈА БОРЕА

2007

Copyright © Cultural Institution “Blesok”, 2007.

Ниеден дел од оваа публикација не смее да биде репродуциран на кој било начин без претходна писмена согласност на издавачот.

CIP - Каталогизација во публикација
Народна и универзитетска библиотека „Св. Климент Охридски“,
Скопје

821.133.42-1

ОСТИ, Јосип

Сите љубови се необични / Јосип Ости ; [превод од хрватски
Игор Исаковски]. - Скопје : Блесок, 2007. - 100 стр. ; 17 см. (Едиција
Бореа ; кн. 11)

Белешка за авторот: стр. 93

ISBN 978-9989-928-64-2

I. Osti, Josip види Ости, Јосип

COBISS.MK-ID 68638730

Јосип Ости
СИТЕ ЛЈУБОВИ СЕ НЕОБИЧНИ

превод од хрватски: Игор Исаковски

Културна установа Б Л Е С О К
Скопје, 2007

содржина

Ако е, како што пишува во УПАНИШАДИТЕ, ТВОЈАТА ДУША СИОТ СВЕТ, ТОГАШ, ШТО И ДА ГОВОРАМ, НЕПРЕСТАЈНО ГОВОРАМ ЗА НЕА

14: Те гали морето, те бакнува сонцето, голо мое девојче, со гранче в раката на кое висат тукушто узреани цреши

17: Сонцето е паричка која сјае на дното на небото

18: Уште едно обично попладне во кое сè е необично

19: И на создателот, веројатно, понекогаш му затреперува раката. Освен тоа, нас како да нè правел во мрак, но, според многу нешта, еден за друг

20: Сите мои песни, раскази, романи, драми, есеи се во писмата кои секојдневно ти ги пишував, па, ако е, како што некои мислат, преведувањето исто што и пишувањето, не ми останува ништо друго освен да преведам дел од твоето писмо кое го читав како песна

22: Безгрешно зачнување или Плачевме од смеа кога и да отидевме во циркускиот шатор со смешните огледала

23: Ти се јавив од Река, зашто од сè ми беше преку глава

25: Летаат главите, ветрот ги одвејува шапките

26: Љубовта го гледа она кое никој не го гледа, а не го гледа она кое сите го гледаат

27: Дали нагло ќе се сепне од сонот авионската бомба заспана пред повеќе од четириесет години меѓу морските ѕвезди недалеку од подачката плажа Равања

28: Колку беше возбудливо првпат да се чита Хомер,
кога уште не знаев дали Менелај ќе ја врати убавата
Елена и дали Пенелопа ќе го дочека Одисеј

29: Гола отшета во градината

ПОНЕКОГАШ СУМ НЕСРЕЌЕН ШТО СУМ СРЕЌЕН, А ПОНЕКОГАШ
СРЕЌЕН ШТО СУМ НЕСРЕЌЕН

33: Варварот на колена или Се менува сликата на она на
кое му се доближуваме

34: Љубовниците паѓаат од небото, од невидливиот трапез

35: Толку веќе се познаваме што ти знаеш што ќе сторам
јас, како што јас знам што ќе сториш ти од денеска за сто
години

36: Солзите од небото ни ги мијат солзите од лицето или
Не престануваме да прашуваме каде е дното на бездната

37: Писмата кои ти ги пишував заминуваа во ветар, а
ружите кои ти ги праќав ги праќав во смрт

38: Боли, ама убаво е

38: Те лажев дека сум те лажел или Ни пола вистина
нема во она што ти го кажував

40: Од тага преголема се смеевме погласно од кога било
дотогаш или Само на разгледница Љубљаница е зелена
и длабока

42: Песната е како и љубовта: исплукан крвав засирок,
исплазен јазик на смртта

43: И празните страници, неиспишаните листови се дел
од нашите книги, нашите животи

44: Ноќ во Подача без месечина, во која сите ружи во градината се црни

45: Пуштаме корења или венее лисјето на љубовта

46: Седам сам на брегот на којшто некогаш седевме заедно

48: Толку има наши датуми што наскоро ќе ни треба нов календар

49: Степски волк или Никој од нас не е задоволен со себе и со својот живот

50: Душо, што кон крајот на дваесеттиот век, ќе биде со нашите книги и нашите тела

51: Тогаш имав пет години и се сеќавам, како да беше денеска, на нашата сосетка, додека го чистеше дрвениот под, ѝ се забодеше тенка игла во раката. долго се обидуваше да ја извади, но не ѝ успеваше. Се случи чудо. Иглата исчезна. По неколку години, нашата сосетка се разбуди со иглата на дланката од десната рака

52: Со љубовта е како со верверица – час ја гледаш, час не ја гледаш

Кој ги наоѓа толкуте загубени чадори, толкуте загубени љубови

55: И во старечкиот дом се наоѓаат и губат љубови

56: Старее, венее и се смалува некогаш познатата раскошна јужноамериканска убавица Хуанита, која, од својата петнаесетта година, не соблекувајќи ја црнината, закопува еден по еден маж, кратковечниот веселник во бело ленено одело, а нејзиното име, кое на семејната

гробница го допишува веќе шестиот каменорезец и попусто се обидуваат во здив да го изговорат и најбистрите деца, станува сè подолго и, истовремено, ја открива и ја крие историјата и тајната на љубовта

57: Оваа песна имаше многу наслови

58: Можеби мојата изјава дека ни празнината не е она што некогаш беше нема да ѝ се допадне на новата власт или Своите песни од затвор ќе морам да ги напишам пред да ме затворат, зашто којзнае дали во затворот ќе се доберам до молив и хартија

59: Не знам дали ова сум му го рекол на оној кој тоа одамна ми го раскажа или тоа одамна сум му го раскажал на оној кој сега тоа ми го кажа

60: Таа година, белгискиот поет, чие име и кога би знаел да го напишам не би знаел да го изговорам, беше најнесреќниот и најсреќниот, но и најуспешниот учесник на „Сараевските денови на поезијата“, можеби токму затоа што не прочита ни една единствена своја песна или присутните не забележаа дека ја прочитал

63: Поетовиот дом во кого веќе одамна никого нема

64: За две години од нашиот танц (на животот и смртта), како што напиша во посветата, ми подари монографија на Храстовље во кое се наоѓа селска црква со надалеку познатата фреска „Мртвечки танц“

66: Секое попладне останував во доброволен куќен притвор или Ги прочитав првите и последните реченици на сите книги од вашата семејна библиотека

67: Не престанувам да зборувам за што било, за помалку да кажам за себе, или Се обидувам од лицата на писателите да го прочитам и она кое го премолчале во своите книги

69: Куќата куќа ја прават ластовиците, велеше Камил Сијариќ, кој веќе нема ни куќа ни куќиште

70: Не се сеќавам дишам ли во сон

71: Пријателу, Џејмс Џојс, во писмата на жена си Нора од Трст, пишува толку искрено и отворено како што секој од нас би сакал да зборува за љубовта, но не се осмелува

72: Бели перики на нашите кригли. покрај нас се сонча тиркизен гуштер на првото пролетно сонце

Зима е дури тогаш кога снегот ќе го затрупа и сонот за летото

75: Ќе станеме ли уште еднаш од мртвите

76: Vita nuova или Розата на Роза Радио-Луксембург

77: Ве сакам обете. Сакам и круши и јаболка. Сакам перуники и хризантеми

78: Не знам добро ли го разбрав она кое го промрмори Хераклит Мрачниот

79: Низок удар

80: Насмевнете се Стари Грци, што толку сте се замислиле

81: Телефонот често и долго свонеше, но не ја кревав слушалката

82: Не ја навлековме завесата, не го угаснавме светлото

- 83: Забранета љубов. Забрането е да се гази тревата
- 84: Ако и животот е школо, ајде еден ден да побегнеме од него и да гледаме некој добар филм
- 85: После прогонот или Не мислеше белки сиот живот да останеш меѓу толкави гуски
- 86: Ќе се препознаам ли во тебе како свињата во питонот кој ја проголтал
- 87: Има обични животи, но сите љубови се необични
- 88: Утрото августовско ме затекнува на масата под маслината. Во тебе, уште зелена, се буди младо сонце
- 89: Додека да ја опишам круната на распутениот костен, тој веќе прецветал
- 90: Ако повторно ја читаш истата книга, таа не е иста, како што, ако повторно сретнеш ист човек, тој не е ист
- 91: Полноќно сонце над работната маса
- 92: Интервју или кудот на мигот
- 93: Црномурестиот кинач на билети на влезот во циркусот беше, како што ти велиш, убав како бог или Најавија крава со пет нозе, а кога протрча низ арената јас видов многу повеќе
- 94: Гледај, Исус се смее од распетието
- 95: Кога на мртвиот ќе му ги затвориме очите, смртта нам ширум ни ги отвора
- 97: Белешка за авторот

нашата црвена соба во потпокривот
е толку мала и толку
е тесна што секој пат кога се разминуваме
мораме да се прегрнеме

АКО Е, КАКО ШТО ПИШУВА ВО УПАНИШАДИТЕ,
ТВОЈАТА ДУША СИОТ СВЕТ, ТОГАШ, ШТО И ДА
ГОВОРАМ, НЕПРЕСТАЈНО ГОВОРАМ ЗА НЕА

ТЕ ГАЛИ МОРЕТО, ТЕ БАКНУВА СОНЦЕТО, ГОЛО
МОЕ ДЕВОЈЧЕ, СО ГРАНЧЕ В РАКАТА НА КОЕ ВИСАТ
ТУКУШТО УЗРЕАНИ ЦРЕШИ

ја соблекуваш облеката
ги симнуваш грижите
успеваш да ги заборавиш
на миг
луѓето кои си ги љубела
и кои те љубеле тебе
на кои ти
и кои на тебе ти нанесувале болка

повторно си девојче

те гали морето
те бакнува сонцето
голо мое девојче
со гранче в раката
на кое висат тукушто узреани цреши

загледано во тебе
израснува морето
се подмладува сонцето

дланката на морето ти го гали стапалото
листоч
колкот...

усните на сонцето ти ги допираат слепоочниците
ти лизгаат по вратот
слетуваат на рамениците
жарат под левата дојка...

ти се шират зениците
руменеат образите
панично бие срцето...

првпат годинава
до појас загази во морето

те обземаат студенило и врелина
истовремено

трепериш
како секогаш
пред она што ти се случува првпат

те гали морето
те бакнува сонцето
голо мое девојче
со гранче в раката
на кое висат тукушто узреани цреши

стоиш неподвижна

дали
преплашена
ќе првнеш в небо
куражно ќе запливаш
или
ќе излезеш на брегот
ќе се облечеш
и ќе се вратиш по патот по кој дојде

дали морето и сонцето
ќе тргнат по тебе

СОНЦЕТО Е ПАРИЧКА КОЈА СЈАЕ НА ДНОТО НА НЕБОТО

со ветрот на љубовта носен
младиот галеб
со врвовите на крилјата го врежува
во синкавиот мраз на августовското небо
за мене само видлив
твојот монограм

УШТЕ ЕДНО ОБИЧНО ПОПЛАДНЕ ВО КОЕ СÈ Е
НЕОБИЧНО

заминуваш во прошетка по рожник

по небото плови пурпурна насмевка

сè подлабоко
во шумата
те води младиот ветер

од шумата
губејќи го осетот за време
излегуваш
со чаша полна светлина

се враќаш дома
со пожар во образите

со левата рака
си играш со русата кадрица

не знам
дали тоа мене ми праќаш тајни знаци

во окото ти останала
круна
од расцутениот костен

И НА СОЗДАТЕЛОТ, ВЕРОЈАТНО, ПОНЕКОГАШ МУ
ЗАТРЕПЕРУВА РАКАТА. ОСВЕН ТОА, НАС КАКО ДА
НÈ ПРАВЕЛ ВО МРАК, НО, СПОРЕД МНОГУ НЕШТА,
ЕДЕН ЗА ДРУГ

нè привлекува ли повеќе складот на маните
од нескладот на доблестите

СИТЕ МОИ ПЕСНИ, РАСКАЗИ, РОМАНИ, ДРАМИ,
ЕСЕИ СЕ ВО ПИСМАТА КОИ СЕКОЈДНЕВНО ТИ ГИ
ПИШУВАВ, ПА, АКО Е, КАКО ШТО НЕКОИ МИСЛАТ,
ПРЕВЕДУВАЊЕТО ИСТО ШТО И ПИШУВАЊЕТО, НЕ
МИ ОСТАНУВА НИШТО ДРУГО ОСВЕН ДА ПРЕВЕДАМ
ДЕЛ ОД ТВОЕТО ПИСМО КОЕ ГО ЧИТАВ КАКО
ПЕСНА

и ние двајцата
веројатно
не би се сакале онакви какви што не сме

иако ми се чиниш
со сиот мрак
внатрешен
понекогаш
сонцето само
(однатре и однадвор)

а јас твоја полна луна
која упорно кружи околу него
и предизвикува напливи и одливи...

тоа е тоа

аралица
(кој сече пршута
како да свири виолина –
ова го додавам јас)
би рекол:

тоа може да се нарекува привлекување
сето останато
што се доближува едно кон друго
нема ниту таков судир
ниту такво вжештување